

Forsvarsmidler, ved hvilke Angriberens Liv udsættes for dødsfarlig Fare, hvorved bemærkes, at Ordet „Belfærd“ formeentlig er saa omfattende, at derunder kan henføres ikke blot de ovenfor paapegede Tilfælde, hvor Angrebet paa Formuen er af den Bestaaffenhed, at den Paagjældendes hele timelige Belfærd derved sættes paa Spil, men ogsaa efter Omstændighederne Æren; naar den Krænkelse, hvorfor denne er udfat, saaledes som navnlig Tilfældet kan være med Hensyn til den quindelige Hønsære, er af den Natur, at den kan gribe forstyrrende og ødelæggende ind i alle den Paagjældendes Livsforhold. Forsaavidt det er bleven bragt under Omtale i Kommissionen, om ikke det yderste Nødværge ogsaa burde være tilladt, saaledes som nu ifølge D.L.s 6—12—7, imod den, der ved Natte- lide bryder ind i Andenmands Huns for at stjæle, turde der være Anledning til at gjøre opmærksom paa, at Omstændighederne i et saadant Tilfælde ofte vilde kunne stille sig saaledes, at Eiermanden har Øje til at ansee sit eller Andres Liv for udfat for Fare, og i et saadant Tilfælde vil da ogsaa efter den ovenfor angivne Affattelse det yderste Nødværge være tilladeligt; men under andre Omstændigheder, navnlig naar det ligger tydeligt for, at ingen Fare for Liv er at befrygte, t. Ex. hvor det er et Barn eller et ubevæbnet Fruentimmer, der har gjort Indbrud, turde det heller ikke være tilstedeligt at dræbe Tyven. Det kan endelig erindres, at man ved Redactionen af den omhandlede Bestemmelse har søgt at betegne, at det ikke blot er for eget, men ogsaa for Andres Liv, Hælbred eller Belfærd, at de yderste Forsvarsmidler kunne være tilladelige. — Hvad dernæst de almindelige Betingelser for Nødværge angaaer, er det formeentlig ikke tvivlsomt, at der kun kan være Tale om Nødværge til Forsvar for Rettigheder, der ere udfatte for at tabes eller at blive krænkede ved et uretmæssigt Angreb, og at dette altsaa maa være paabegyndt eller overhængende, men ikke fuldbyrdet, hvorved imidlertid bemærkes, at det i den Henseende naturligtvis ikke i og for sig kan være afgjørende, hvad der efter Lovens Begreb er nok til at konstituere en fuldbyrdet Forbrydelse; for hvilken den fulde lovbestemte Straf indtræder, men at Sagen navnlig maa

sees fra den uretlig Angrebnes Standpunkt, saa at Spørgsmaalet er, om Gjerningen i Forhold til ham er fuldbyrdet, om hans Ret virkelig allerede er krænket, saa at den ikke kan krænkes mere, og at Tvangsansvendelse fra hans Side derfor ikke bliver Forsvar, men Selvtægt eller Hævn, eller om ikke det Retsgode, Angriberen vil berøve ham, endnu kan reddes, idet det ikke endelig er unddraget ham, t. Ex. hvor Tyven vel har sat sig i Besiddelse af Kosterne, men endnu ikke er kommen ud af Huset med dem. Iøvrigt maa Nødværge formeentlig kunne finde Sted til Forsvar for ethvert Retsgode, af hvilket en uretmæssig Krænkelse kan befrygtes, og navnlig ogsaa for Æren; at der meget ofte ikke vil kunne blive Spørgsmaal om Anvendelse af Nødværge derfor, fordi Uretskrænkelsen allerede har fundet Sted, kan formeentlig ikke indeholde Hjemmel for at nægte Nødværgeretten for Æren i de Tilfælde, hvor Forsvaret virkelig rettes og kan rettes imod en med Grund befrygtet forestaaende eller fortsat Krænkelse af den. At Nødværge kan øves til Forsvar saavel for Andre som for sig selv, er neppe heller omdvifteligt. Fremdeles er det aabenbart, at Nødværge kun er tilstedeligt, naar og forsaavidt som det er nødvendigt for at modstaae eller afværge det uretmæssige Angreb, saa at det navnlig ikke er lovligt at anvende yderligere Tvang eller Magt, eller at tilføie Angriberen større Skade, end der virkelig kræves til Forsvaret. I denne Henseende vil det imidlertid navnlig let kunne forekomme, at den Angrebne opfatter Situationen urigtigt og derfor, uden nogen ond Villie, gaaer videre i sit Forsvar, end der ifølge de tilstedeværende Omstændigheder var Grund til; det vilde dog ikke være billigt eller retfærdigt i saadant Tilfælde at straffe den Angrebne efter de almindelige Regler for den Bold, som maa ansees for i Virkeligheden at have været nødvendig og derfor ulovlig. Der maa billigtvis tages Hensyn til, at der ikke af ham kan forlanges det rolige Overlæg eller Overblik over Situationen, som Udenforstaaende kunne have, saa at han stundom end ikke bør ansees som skyldig i Uagtsomhed, hvor det iøvrigt laa klart for, at Nødværgerettens Grændser bleve overstredne, naar det er antageligt og und-